NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12964

NAKHES FUN KINDER

I.B. Tsipor

The original of this title comes from the permanent collection of the YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

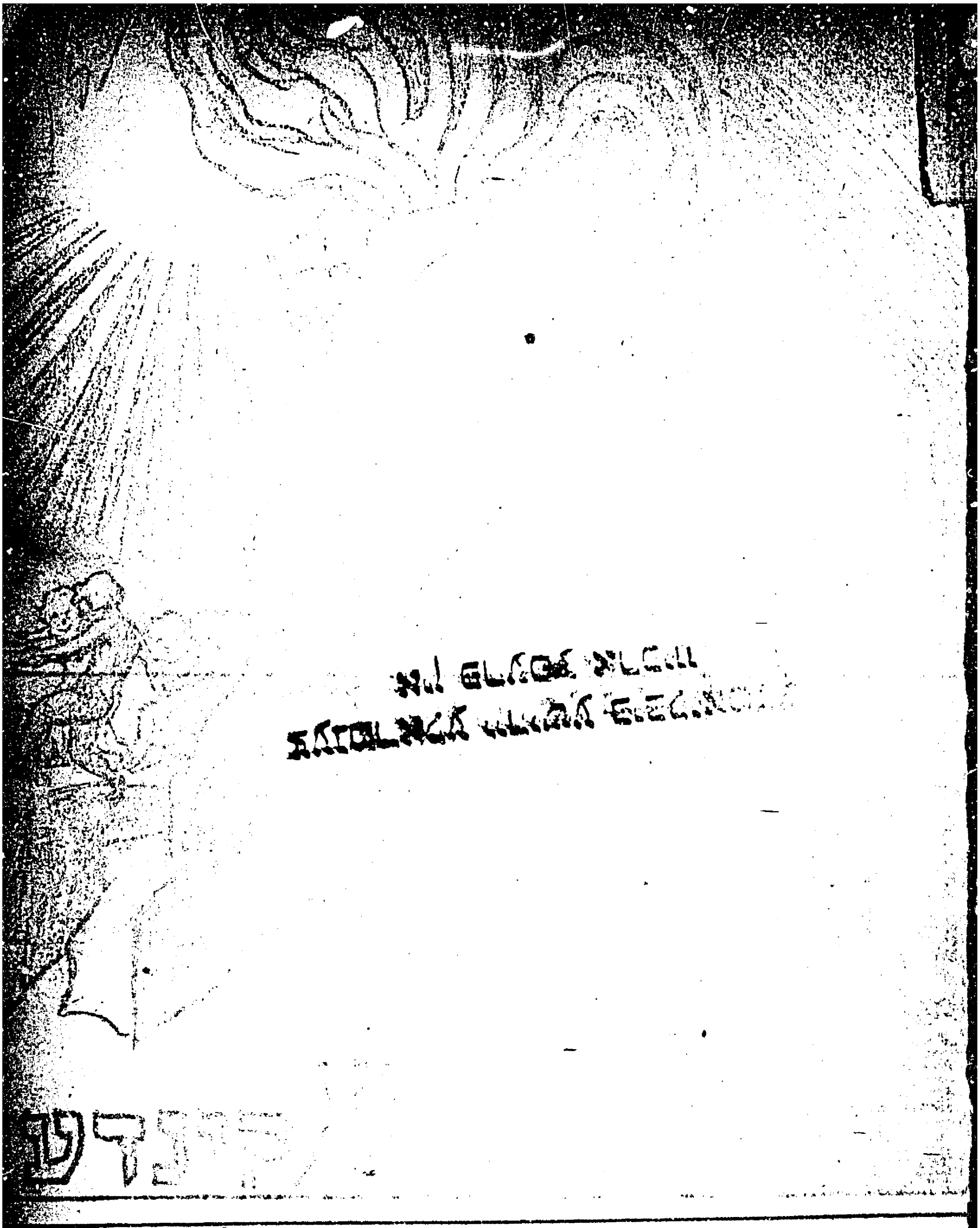

י. ב. צפור.

נחת פון קינדער

קינדער-שפיל אין צוויי בילדער

י. ב. צפּור

נחת פון קינדער

קינדער-שפּיל אין צוויי בילדער.

פערלאג
אלט-יונג

ווארשע, 1922.

י. ב. צפּור

נַחַת פון קינדער

קינדער-שפּיל אין צוויי בילדער.

ווארשע, 1922.

נאַכדרוק פֿאַרבאָטן. —

Copyrigth 1921
by M. Utkiewitz
New-Jork.
105 E 103 str

NACHES FUN KINDER —
I. B. CIPORA
WYDAWNICTWO „ALT-JUNG"
DRUKARNIA B-ci WÓJCIKIEWICZ,
KRAMY NALEWKOWSKIE 5.

אַנטײלנעמער:

נחום טאָפּאַז, אַ סוחר דרײסיק יאָר אַלט

מירל, זײַן פֿרוי פֿיר און צוואַנציק יאָר

באַלטשע, זײער טאָכטער, זעקס יאָר

מרימל, פֿופֿצן יאָר } קוזינקעס
שרהלע, פֿערצן יאָר }

שלומהלע, פֿופֿצן יאָר } קוזינען
דודל, דרײַצן יאָר }

מלכּה, די באָבעשי

פּינקוס, דער פֿעטער, אַן אַרבעטער זעקס און צוואַנציק יאָר

זלאַטע, אַ דינסט אין שטוב.

אָרט — אַ גרעסערע פּראָווינץ-שטאָט אין פּוילן

צײַט — געגנוואַרט.

ערשטער אקט.

א רייך קינדער־צימער, חיים מעבלירס ביי נחום טאַטאַז אין דער תזירונג
מרימל און שרה׳לע זיצן ביי א טישל און נייען.

מרימל

האָסט שוין פאַרענדיקט דאָס מענטעלע שרהלע?

שרהלע

ס׳הויבט זיך נישט אָן. גענייצט אַ גודנע אַרבעט! און דערצו איז נאָך דער שטאָף אַזוי דיק, אַז איך האָב מיר שוין אַלע פינגער צעשטאָכן.

מרימל

און מיין אַרבעט, מיינסטו, איז גרינגער? איך מוז אויף דער האַנט אַרומשטעפן דאָס קליידעלע. גאָרנישט קיין לייכטע זאַך כ׳לעבן! שוין דריי נאָדלען דערביי צעבראָכן.

שרהלע

גענייצט

איך זיץ קוים איין אַזוי ווילט זיך מיר שלאָפן. די באָבעשי זאָל לעבן, האָט מיך די נאַכט איבערגעוועקט. זי איז געגאַנגען סליחות זאָגן, האָט זי זיך אָנגעהויבן קלייבן און קלייבן. דער־וויל האָב איך שוין קיין אויג נישט געקאָנט צוטון.

מרימל

מיך האָט זי מיט אַ כיון אויפגעוועקט, געוואָלט איך זאָל מיט איר מיטגיין אין שול אריין. א כשרע יודישע טאָכטער, זאָגט

זי, דאַרף זיין אַ פּאָר גאָט, אַ פּאַר לייט. די מאַמעשי, עליה השלום, זאָגט זי, איז אויך יעדעס יאָר מיט איר צו סליחות מיטגעגאַנגען. איך האָב זיך קוים ביי איר אָפּגעבעטן. שלאָפן אָבער האָב איך שוין נישט געקאָנט.

שרהלע

דעם טאַטעשי געדענקסטו? איך—גאָרנישט.

מרימל

ווי דורך אַ חלום, שרהלע. בין קוים פיר יאָר אַלט געווען, ווען ער האָט זיך פון אונז אָפּגעשיידט, געווען, זאָגט די באָבעשי, אַן איידעלער מענטש, אַ געבילדעטער.

שרהלע

(נאָך אַ קורצער פּויזע, מיט אַ טיפן זיפץ)

אָך, מרימל! ס'אַראַ טרויעריק לעבן מיר פאַרברענגען, זינט אונזער טייערע מאַמעשי איז געשטאָרבן! תמיד האָרעווען פאַר באַלטשעס ליאַלקע, תמיד איר זיין אונטערגעוואָרפן...

מרימל

און די מומע מירל וויל זיך אפילו דערויף נישט פאַרשטיין. אַ נודנע אַרבעט! מיר פאַרלירן בחנם צייט און לערנען, לערנען מיר דערווייל גאָרנישט. ווען די מאַמעשי האָט געלעבט, איז מען געגאַנגען אין שול, האָט מען געהאַט לערער... איצט נישטאָ אַזעלכע פאַרגעניגנס!...

שרהלע

אויך מיר אַ פאַרגעניגן! גיין מיט באַלטשען אין פאַרק אַריין און זיך שפּילן מיט פיר יעריקע קינדער...

מרימל

און דערצו, שטיי אויס באַלטשעס קאַפּריזן, גיב איר נאָך אַלע אירע משוגעתן, ורלאַנג איר ס'טעלערל פון הימל. (ציט זיך הויס פוילקייט) אַ פאַרמאַטערטע קאָן מען ווערן. (גענעצט)

שרהלע

און טאָג־איין, טאָג־אויס, דאָסזעלבע!... טאָג־איין, טאָג־אויס...

ליגט אַוועק די אַרבעט, ציט זיך און גענעצט

מרימל

פאַרנאַריִצט קאָן מען ווערן. גענעצט די אויגן קלעפּן זיך מיר

לאָזט אַראָפּ דעם קאָפּ אויף דער ברוסט און דרימלט איין.

שרהלע

באַטראַכט אַ ווײל מרימלען ווי זי שלאָפט, גענעצט זיך אויס, נעמט צוריק אויף אַ ווײל די אַרבעט, זינגט זיך אונטער גאַנץ שטיל „פלאַקער פײַערל, פלאַקער"... קאָן זיך אָבער נישט באַהערשן פון מידקייט און דרימלט איין.

באַלטשע

קומט אַרײַן גאַנץ שטיל, גייט לאַנגזאַם, אויף די שפּיץ־פינגער, בלײַבט אַ ווײל שטיין פאַר בײדע מײדלעך, קוקט זײ אָן פאַרחאונדערט און זאָגט גאַנץ שטיל

שלאָפן גאָר די פּרינצעסינס!... און מײַן אָרימע ליאַלע האָט נישט וואָס אָנצוטון, ליגט אַ נאַקעטע, און קאָן גישט גיין שפּאַצירן... אָרימע ליאַלע!... נעמט פון טיש די ליאַלקע און פּרוּווט איר אָנטון די נאָך נישט פאַרענדיקטע מלבושים. צישטעכט זיך אָבער די פינגער מיט אַ נאָדל, וואָס איז אין זיי געבליבן שטעקן און מאַכט אַ געוואַלד.

מרימל און שרהלע כאַפּן זיך אויף.

מרימל

דערשראָקן

וואָס איז געשען?...

שרהלע

ווער שרײַט?...

מרימל

דו? באַלטשע?...

ש ר ה ל ע

וואָס איז דיר, קינד?...

ב אָ ל ט ש ע

שלאָגט מרימלען

שלעכטע מוידו!.. האָסט מיך צעשטאָכן!.. ס׳טוט מיר וויי!.. בלוט! בלוט!.. ס׳רינט בלוט!...

מ ר י מ ל

דערשטוינט

ווי? בלוט? פון וואָס? ווייז נאָר!...

ב אַ ל ט ש ע

מאַכט געהאַלדן

האָסט מיך צעשטאָכן!.. ס׳טוט וויי!.. שלאָגט זי שלעכטע מוידו!...

מ ר י מ ל

איך האָב דיך צעשטאָכן? איך האָב דיך אפילו נישט אָנגערירט!

ב אָ ל ט ש ע

יאָ!.. האָסט מיך צעשטאָכן!.. ס׳רינט בלוט!.. זע!.. טרייסלט דעם פאַרבלוטיקטן פינגער אין דער לופט.

ש ר ה ל ע

אָבער, קינד מיר האָבן זיך צו דיר נישט צוגערירט אפילו: נישט מרימל, נישט איך. האָסט זיך אפשר נישט ווילנדיק אַליין צעשטאָכן.

ב אָ ל ט ש ע

שלעכטע מוידו!.. כ׳וועל דערציילן דער מאַמען!

מ ר י מ ל

כדי די מאַמע זאָל זיך בייזערן, נישט אמת?

ב אָ ל ט ש ע

יאָ... אַ מצוה אויף אייך!.. איך וועל זיך פרייען...

שׂרהלע

פֿאַרוואָס?..

באַלטשע

טופּעט מיט די פֿיס

איך וויל אַזוי... און שוין...

שׂרהלע

ביזט גאָרנישט קיין גוטע, באַלטשע.

באַלטשע

כ'וויל נישט זיין קיין גוטע!...

שׂרהלע

מיט פֿאַרדראָס

אויב יאָ אַזוי, וועסטו קיין ליאַלקע נישט האָבן... נעמט די ליאַלקע.

באַלטשע

שרייט

כ'וויל מיין ליאַלקע! חיל זי אַרויסרייסן.

שׂרהלע

הערט זיך

בהנם!.. וועסט זי נישט האָבן!..

באַלטשע כאַפּט־אָן די ליאַלקע בײַם קאָפּ און ציט מיט כּח, שׂרהלע האַלט זי אָבער פֿעסט בײַ די פֿיסלעך, דער קאָפּ טײלט זיך אָפּ, באַלטשע פֿאַלט אום און צעברעכט בעתן פֿאַלן דעם קאָפּ פֿון דער ליאַלקע.

באַלטשע

הויבט זיך — שרייט.

מאַמע! מאַמע!... מרימל און שׂרהלע האָבן מיך צעשטאָכן!..
צעבראָכן מיין ליאַלקע!...

מירל לויפֿט אַרײַן אַ דערשראָקענע.

מירל

גאָט איז מיט דיר! וואָס וויינסטו, קינד מיינס? אוצר מיינער? וואָס איז דיר?

באַלטשע

מרימל און שרהלע האָבן מיך געשטאָכן!.. שרה האָט צעבראָכן מיין ליאַלקע!..

מירל

(געסט זי אויף די הענט און קושט זי)

וויין נישט, באַלטשע־קרוין, מלאך מיינער, אוצר מיינער. וואָס דאָס אָרימע קינד האָט געבעך אַלץ אויסצושטיין!.. געטרייע קוזינקעס האָסטו... אויף אַלע מיינע שונאים געזאָגט!..

באַלטשע

מיין ליאַלקע!.. איך וויל מיין ליאַלקע!..

מירל

(קושט זי)

יאָ, קרוין, אַ ליאַלקע וועסטו האָבן... אַ שענערע, אַ בעסערע (חיזוס אויף די מידלעך) פאַר זייער געלט. פאַר זייער מאַשן־געלט, און זאָלן זיי וויסן אויף אַן אַנדערש מאָל... אָבער, וויז מיר, וואו האָבטו זיך צעשטאָכן?

באַלטשע

נישט איך. זיי, זיי, האָבן אַריינגעשטעקט נאָדלען, איך זאָל זיך צעשטעכן די פינגער....

מרימל

נישט אמת, באַלטשע. ביזט געווען נישט פאַרזיכטיק, האָסט גע־כאַפּט פון טיש דאָס נישט פאַרענדיקטע קליידעלע, און זיך אַליין צעשטאָכן מיט דער נאָדל, וואָס האָט דערינען געשטעקט.

מירל

(פאַרדראָסיק)

וואָלסטו אָבער נישט געלאָזן שטעקן די נאָדל, וואָלט זיך דאָס

אָרימע קינד נישט צעשטאָכן.

מרימל

אמת, מומעשי, אָבער וואָס האָט זי צו טשעפּען אונזער אַרבעט?

שרהלע

אודאי, אויב זי וויל זיך דווקא צורירן צו די קליידעלעך בעת מיר האַלטן ווי אין נייען, מוז זי זיך צושטעכן; זאָל זי אָבער נישט זאָגן, אַז ס'איז אונזער שולד.

מירל

ווי שיין דאָס רעדט... כ'לעבן!.. אַ מאָדנע פאַרגעניגן מבֿער צו זײַן אַ פּיצל קינד און איר תמיד טון להכעיס. אַ מאָדנער פאַרגעניגן!.. און ווען דאָס קינד האָט זיך שוין גוט אָנגעוויינט, מאַכט מען אַ פרומע מינע און מען טענהט, אַז דאָס קינד איז שלעכט, דאָס קינד איז בייז..

מרימל

ווען די מומעשי וואָלט זי זען, ווען זי ווערט אין כעס, וואָלט די מומעשי אַנדערש גערעדט.

מירל

ס'וואָלט געפּאַסט כ'לעבן, אַז איך זאָל דאָ זײַן אַ פרעמדע, נישט קאָנען מײַן אייגן קינד.

שרהלע

אָבער גוטע מומעשי...

מירל

אַ סוף... גענוג געטענהט... צו באַלטשען קום, אוצר מײַנער, קום, קרוין, מיט דײַן מאַמעשי גאַפּעלערייש צו די מיידלעך און איר זאָלט די רגע ענדיקן די קליידלעך פאַרן קינדס ליאַלקע, איר הערט!

באַלטשע

איך וויל אויך אַ היטעלע פאַר מײַן ליאַלקע.

מ י ר ל

יאָ, מײַן מלאך. באַשטעלעריש צו די מיידלעך איר וועט אויך מאַכן אַ היטעלע פֿון ווייסן זייד...

באַלטשע

איך וויל ס'זאָל זײַן געפּוצט ניט שוואַרצן סאַמעט.

מרימל

מיט פֿאַרדראָס

ווי מען וועט מאַכן אַזוי וועט זײַן.

מ י ר ל

אַ חן דאָס האָט צו ענטפֿערן! צו באַלטשען קום, קרוין־לעבן, קום, מײַן מלאך, קום מיט דער מאַגעשי!

באַלטשע

ניין; איך וויל בלייבן דאָ!.. איך וויל קוקן!..

מ י ר ל

קום, קינד, זיי האָבן דיך פֿיינט; זיי וועלן דיר טון להכעיס...

באַלטשע

איך וויל בלייבן!.. איך וויל...

מ י ר ל

נו, בלייב, קרוין, בלייב. לאַכט, קיסט זי האַרציק און גייט אַפּ שיקנדיק איר נאָך קושן פֿון דער ווײַטן.

מרימל

זעצט זיך אַוועק בײַם טיש און נעמט זיך גלעטערן אַ בוך.

שרהלע

שטרעקט זיך אויס אויפֿן היגשטול און הינט זיך לאַנגזאַם.

באַלטשע

קוקט זיי אָן פֿאַרחאַונדערט

נו, און ס'קליידעלע? און ס'היטעלע?

ש ר ה ל ע

לאָז מיך געמאַך מיט דער ליאַלקע דייַנער! גיי צו דיין דינסט:
זאָל זי דיר מאַכן, אויב זי וויל.

ב אַ ל ט ש ע

ניין, דו זאָלסט מאַכן!... די מאַמעשי האָט געהייסן!

ש ר ה ל ע

ס'איז נישט מיין מאַמעשי.

ב אַ ל ט ש ע

איך וויל!...

ש ר ה ל ע

מעגסט וועלן... איך האָב דיך פיינט; דו ביזט אַ ליגנערטע...

ב אַ ל ט ש ע

טופעט מיט די פיס און שרייט

ס'קליידעלע! ס'היטעלע!... שלעכטע מויד! איך וועל דערציילן,
דער מאַמען!...

ש ר ה ל ע

דערצייל וואָס דו ווילסט, און לאָז מיך געמאַך.

ב אַ ל ט ש ע

גייט צו בגנבה צו מרימלען, כאַפט איר אַרויס דאָס בוך פון דער האַנט און צורייסט פאַר כעס עטליכע בלעטער

מ ר י מ ל

שפרינגט אויף פון אָרט, רייסט אַרויס צוריק דאָס בוך בײַ באַלטשען און שטופּט זי העפטיק אָפּ פון זיך, אַזוי, אַז די קליינע פאַלט אויף דער קאָנאַפּע און בלייבט אַ װײַל ליגן

אַ שיינע זאַך געטון... צוריסן דעם טאַטעשיס בוך: אַ נײַ בוך
מיט מיט שיינע בילדער.

באַלטשע

איך וויל אַזוי! ס'איז דיין שולד!

מרימל

מיין שולד? אַ העזה, כ'לעבען! האָסט מיר אַרויסגעריסן סבוך פון האַנד!...

באַלטשע

זאָלסט ניט לייענען!.. איך וויל ניט! מאַך דאָס קלײדעלע, אַ היטעלע מיט שוואַרצן סאַמעט!...

מרימל

ביזט נודנע, גיי, אָט האָסטו דאָס קלײדעלע און לאָז מיך צופרידן *(וואַרפט איר דאָס קלײדעלע פון דער ליאַלקע)* מאַרש פון דאַנען!..

באַלטשע

(אַנטלויפט שרייענדיק)

כ'וועל דערציילן דער מאַמען!...

שרהלע

(צו מרימלן)

די כוכע וועט באַלד ווידער קומען צו לויפן מיט געוואַלדן,

מרימל

זאָל זי קומען. כ'האָב שוין קיין כח ניט, ס'איז ממש ניט אויסצוהאַלטן פון דער קליינער מרשעת!...

אַ קורצע פּויזע — די טיר עפנט זיך און שלמהלע און דודל קומען אַריין

מרימל

(שפּרינגט אויף און לויפט זיי אַנטקעגן מיט פרייד)

אָ, סאַראַ גליק! געקומען פּונקט אין דער ריכטיקער צייט!

ש ל מ ה ל ע

גוט־מאָרגן, מרימל! גוט־מאָרגן, שרהלע!

ד ו ד ל

גוט באַרגן אייך, טייערע קוזינעס!

מ ר י מ ל און ש ר ה ל ע

גלייכצייטיק

גוט מאָרגן, גוט יאָר!

מ ר י מ ל

איר ווייסט גאָר אַליין נישט, ווי איר האָט איצט צוגעטראָפן מיט אייער קומען.

ש ר ה ל ע

מען לאַנגווײַליקט זיך צום טויט.

ש ל מ ה ל ע

וואָס זיצט איר עפּיס, ווי פאַרהעמערטע? אַזאַ שיינער טאָג, היינט!

ש ר ה ל ע

אַלץ צוליב באַלטשען. די מימע, זי וויל מיר זאָלן דעם גאַנצן טאָג אַרבעטן פאַר באַלטשעס ליאַלקע.

ד ו ד ל

איר זענט שוין פּאַסט אַ ביסל צו גרויס.

ש ל מ ה ל ע

אויך מיר אַ דאגה, באַלטשעס ליאַלקע...

ד ו ד ל

אַ כפרה די ליאַלקע, גייט בעסער שפּאַצירן קיין אומגליק נישט, אַז די קליידלעך וועלן פאַרטיק ווערן אַ ביסל שפּעטער. די ליאַלקע וועט נישט וויינען...

מרימל

אָ, ס׳וואָלט אונז שוין ניט געווען צו וואוילן! די מומעשי וואָלט געהאַט וואָס צו ריידן, און באַלטשע? ס׳איז ממש ניט אויסצוהאַלטן פון איר קאַפּריזן.

שלמהלע

פאַראַן דאָך אַ דינסט? זאָל זי ביין, אויב מען דאַרף —

מרימל

זלאַטע האַלט תמיד מיט באַלטשען זי חנפהט זיך איר אונטער. גיט איר נאָך אַלע אירע קאַפּריזן, כדי אַרויסצוציִען ביי דער מומעשי וואָס מער מתנות.

שלמהלע

ס׳איז באמת ניט איבערצוטראָגן.

דודל

איך וואָלט זי שוין אויסגעבעסערט די קליינע מרשעת...

מרימל

וואָס קאָן מען איר טון? ס׳איז אַ פּיצעל קינד, און נאָך אַלעמען איז עס אַפילו ניט איר שולד. די מומעשי פאַרדאַרבט זי: גיט איר אַלץ נאָך און דערמיט מאַכט זי זי וואָס אַ טאָג בייזער און שלעכטער...

שלמהלע

די מומעשי איז דאָך תמיד געווען אַזאַ גוטע, איך האָב זי זייער ליב געהאַט.

מרימל

זי איז אַצינד אויך ניט אַזוי שלעכט, נאָר זי איז פערבלענדט, באַלטשע מאַכט זי ממש משוגע.

שלמהלע

פאַרוואָס קלאָגט איר זיך ניט פאַר דעם פעטער?

מרהלע

דער פֿעטער איז נאָך ערגער — ער איז גאָר אַ ווילדער.

מרימל

ער איז תמיד אַ-טהוד, באַרנומען ביי זיינע מסחרים, כמעט קיינמאָל נישט אין דער היים... און וואָס די מומעשי בומבעלט איז אָן איז ביי אים הייליק...

דודל

הערט, חברה, איך וואָלט השק געהאַט די קליינע באַלטשע אַ ביסל אָנצולערנען.

שׂרימל

ווי הייסט?

שׂרל

איר אָבטון אַ שפּיצל, מיין איך, די זאָל עס האָבן צו געדענקען לעולם-ועד...

מרהלע

ליטשל, וואָסער שפּיצל, מיינסטו איר אָבצוטון, דודל?

דודל

איך ווייס? זי איבערשרעקן, אַ שטייגער. מיר קענען אַרונטער די פֿאַרהאַנגען פֿונעם פֿענסטער, ס'זאָל זיין טונקל אין שטוב; איך הילל מיך איין אין אַ שוואַרצן שאַל, באַדעק מיר דאָס פּנים, און באַהאַלט זיך אונטערן בעט... איר רופט אַריין באַלטשען, צערייצט זי אַ ביסל, און ווען זי הייבט אָן מיט אירע קאַפּריזן, זאָגט איר איר, אַז אויב זי בלייבט נישט שטיל און טוט נישט, וואָס איר הייסט, וועט זי רופן דעם טייוול, און ער וועט זי אַוועקכאַפּן... באַלטשע וועט אייך כסדר נישט האָבן, זאָלט איר אַלע אינאיינעם אויסרופן:

טייוול טייוול, קום צורוף,
כאַפּ צו באַלטשען און אַנטלויף!...

דעמאָלט וועל איך אָנהויבן שרײַען פֿון אונטערן בעט: בו... בו... בו!... און אָפּעסקבוגן, באַלטשע וועט מורא קריגן מיך דער-זעענדיג און וועט מיר מוזן צוזאָגן, אַז פֿון היינט אָן און ווייטער וועט זי מאַכן אַלץ, וואָס מען וועט זי הייסן. איר פֿאַרשטייט? דאָס וועט פֿאַר איר זיין אַ גוטע לער אויף שפּעטער...

ש ר ה ל ע

כאַ-כאַ-כאַ!... אַ גוטער לאַכוס בײַזטו דודל. מאַכט אים נאָך

טייוול טייוול, קום אַרויף,

כאַפּ צו באַלטשען און אַנטלויף...

בו-בו-בו... איך שטעל מיר פֿאָר ווי באַלטשע וועט אויסזען...

מ ר י מ ל

דיין פּלאַן, דודל, געפֿעלט מיר נישט.

ש ל מ ה ל ע

מיר אויך נישט.

ש ר ה ל ע און ד ו ד ל

גלײַכצײַטיג

פֿאַרוואָס? פֿאַרוואָס?

מ ר י מ ל

ווייל אַזאַ שפּיל קאָן אַמאָל קאָסטן צו טייער. באַלטשע איז נאָך אַלעם אַ פּיצל קינד; זי קאָן קראַנק ווערן פֿאַר שרעק.

ש ל מ ה ל ע

און אַמאָל אויך מיסן לעבן באַצאָלן.

ש ר ה ל ע

גאָט איז מיט אייך! רעדט נישט אַזוי! ווײ, ווײ, איך שטעל מיר אַ ביסל פֿאָר דעם צער, וואָס די מומעשי וואָלט האָבן זי וואָלט עס נישט אויסגעהאַלטן.

מ ר י מ ל

און אונז אַליין וואָלט אויך נישט צו וווּל זיין.

דודל

דאַרף מען עפּיס אַנדערש אויסקלערן. מען דאַרף זי דורכאויס באַשטראָפֿן: זאָל זי וויסן, אַז מען דאַרף ניִשט זיין קיין עגאָיִסט־קע, אַז מען דאַרף לעבן בשלום מיִט אַלע און, אַז מען טאָר ניִשט זאָגן קיין ליִגנס.

שלמהלע

איִך האָב אַן עצה.

שרהלע

אדרבא זאָג, זאָג, שלמהלע.

שלמהלע

מסתמא איִז דאָך באַלטשע אויך אַ נאַשערקע; ניִשט אמת?

שרהלע

אָבער אַ נאַשערקע! אַלץ הייסט אַ נאַשערקע!

טרימל

דאָס קינד איִז אַזוי גיִריִג, אַז זי איִז בכח אַלץ אויפצועסן פונם טיִש, און ניִשט אַמאָל אַ טראַכט געבן אַפילו, אַז נאָך עמיִץ דאַרף עסן. זי האָט נאָך זייט זי לעבט קיינעם קיין ציִקערל ניִשט געגעבן.

שלמהלע

איִז גוט! הערט אויס, ווען זי וועט אַריינקומען וועלן מיִר איִר זאָגן, אַז זי זאָל אונז הייסן געבן פעפּער.

שרהלע

זי וועט זיִך קראַנק עסן און קיינעם פון אונז קיין ברעקל ניִשט איִבערלאָזן.

שלמהלע

אָט דאָס מיין איִך. בעתן עסן זאָלט איִר גאָרניִשט זאָגן, נאָר

דערנאָך, אויב זי לאָזט פאַר אונז באמת גאָרנישט איבער, זאָלט
איר מיר אַלע נאָכטון. איר פאַרשטייט.

שרהלע

דערווייל וועלן מיר בלייבן אָן פּעטפּער!

דודל

דאָס וועל איך שוין באַזאָרגן. איך ווייס שוין וואָס צו טון.

מרימל

אַגב דאַרף מען זען, אַז זי זאָל נישט צופיל עסן; זי קאָן אויך
אַ רעכטן אמת גוט קראַנק ווערן.

שלמהלע

קיין סכנה! וועט זיך אפשר אַ ביסל **דעם** מאָגן פאַרדאַרבן און
דאַרפן נעמען ריצינאייל.

שרהלע

האָ, ריצינאייל!... פיו!...

דודל

אויסגעצייכנט! וועט זי האָבן דערווייל נאָך אַ לער, אַז מע
טאָר נישט זיין קיין נאַשער, דיין עצה, שלמהלע, איז אויס
געצייכנט!

פּלוצעם קומט אַריין גאַנץ שטיל, ווי זי האָט געוואָלט אויסשפּיאָנירן, וואָס אירע קינדער
טוען. זי באַמערקט שלמהלען און דודלען אין גליקלעכן זיין אומבאַהאָלפן. ביידע יונגע
לויפן איר אַנטקעגן.

שלמהלע

נעמט זי אַרום און קושט זי

**וואָס טוסטו עפּיס מיין ליבע באַלעבאָסטע? מיר זענען געקומען
דיך זען.**

ד ו ד ל

קומט זיך

באַלטשעניו, מיר זענען הונגעריק, הייס אונז געבן פּעפּער.

ש ל מ ה ל ע

גוטע זאַכן, און אַ סך... אַ סך...

ד ו ד ל

קאַרשן, באַרנעס, פלוימען...

ש ל מ ה ל ע

און שפּאַנט.

ד ו ד ל

און קיכן.

ש ל מ ה ל ע

און קאָמפּאָט. וועכט הייסן?

ב אַ ל ט ש ע

יאָ, יאָ, אַלץ. כ'וועל זאָגן דער באָבעשי.

ש ר ה ל ע

ווילסטו איך זאָל גיין זאָגן דער באָבעשי?

ב אַ ל ט ש ע

ניין... איך וויל אַליין זאָגן... לויפט צו דער טיר און רופט באָבעשי!
באָבעשי!...

מ ל כ ה

קומט און בלייבט שטיין אויף דער שוועל

זאָל מיר גאָט העלפן! וואָס ווילסטו, קינד?

ב אַ ל ט ש ע

איך וויל פּעפּער.

מלכה

זאָל מיר גאָט העלפֿן! האָסטו מיך באַדאַרפֿט דערצו מטריח זיין! קאָן דיר דאָך די דינסט דערלאַנגען?

באַלטשע

איך וויל אַ סך גוטע זאַכן: קיכן! שכאַנטו קאַרשן! באַרנעס! פֿלוימען און קאָמפּאָט!

מלכה

זאָל מיר גאָט העלפֿן! באַלטשע לעבן, אַ קינד טאָר נישט אַזוי זיין, ברויט מיט קאַרשן וועט איך זיין גענוג.

באַלטשע

ניין, ניין, איך וויל אַלץ... איך וויל!...

מלכה

זאָל מיר גאָט העלפֿן! דו וועסט נישט קריגן קינד.

באַלטשע

איך וועל דערציילן די ביאַמען!...

שלמהלע

גיט צו צו מלכהן און רעדט מיט איר עפּיס שטיל

מלכה

זאָל מיר גאָט העלפֿן! קאָן נישט זיין קיין סכנה?

שלמהלע

מיר וועלן אַכטונג געבן.

מלכה

כי־כי־כי! זאָל מיר גאָט העלפֿן, קינדערלעך! זאָל מיר גאָט העלפֿן! גאָט־גאָט.

דודל לויפֿט איר נאָך. — שלמהלע, טרימל און שרהלע שמועסן עפּיס שטיל צווישן זיך

באַלטשע

וואָס רעט איר דאָרט? איך וויל נישט!... קומט צו מיר!...

שלמהלע

אַודאי, אַודאי. אַלע רינגלען זי אַרום

באַלטשע

לאָמיר שפּילן אין „בלינדע פּעטש".

שלמהלע

יאָ, קינד, יאָ. לאָמיר שפּילן.

דודל

קומט־אַריין

וואָס, בלינדע פּעטש? גוט, אויסגעצייכנט. לאָמיר שפּילן.

באַלטשע

איך וויל זיין די בלינדע...

שלמהלע

גוט מיין ליבע באַלטשע, גוט.

באַלטשע

בויגט זיך אָן און לעגט די האַנט אויפן רוקן, די איבעריקע קינדער פּאַטשן איר איינס נאָך ס'אַנדערע גאַנץ שטאַרק אויף דער האַנט — באַלטשע אויסער זיך פאַר כעס.

איך וויל נישט מער שפּילן!

דודל

אָט ברענגט זלאַטע עסן.

זלאַטע קומט אַריין אין טראָגט אויף אַ טאַץ גאַנץ קליינע חלקים פון די אַלע זאַכן, וואָס באַלטשע האָט פאַרלאַנגט — באַלטשע אַ ברוגזע רוקט צו די טאַץ צו זיך און הויבט אָן עסן.

ל אַ ט ע

דאָס איז נישט בלויז פֿאַר באַלטשען, נאָר אויך פֿאַר די פריי־לײנס און פֿאַר די יונגע הערן.

ב אַ ל ט ש ע

זאָלן זיי עסן עפּיס אַנדערש. כ׳האָב צו ווייניק.

ז ל אַ ט ע

כאַ־כאַ־כאַ!... איז די אַ געבעורקע! שוין איינמאָל אַ געבערקע!.. אַפּ

באַלד באַלטשע עסט זיצן אַלע פון וויטן און שמועסן שטיל צווישן זיך. ווען זי האָט אַלץ אויפגעגעסן, הייבן זיך אַלע מיט איינמאָל אויף און גייען צו איר צו.

ש ל מ ה ל ע

צו באַלטשען:

באַלטשע, ביזט אַ גרויסע נאַשערקע. האָסט אַלץ אויפגעגעסן און פֿאַר אונז גאָרנישט איבערגעלאָזט. איך בין מיט דיר ברוגז. אַפּ.

ד ו ד ל

באַלטשע, ביזט אַ שלעכט קינד, אַ ליגנערטע און אַ נאַשערקע: האָסט אַלץ אַליין אויפגעגעסן און פֿאַר אונז גאָרנישט איבער־געלאָזט. איך בין מיט דיר ברוגז!... אַפּ.

ש ר ה ל ע

באַלטשע, ביזט אַ שלעכט קינד! האָסט איז זיין נאָר זיך. איך בין מיט דיר ברוגז. אַפּ.

מ ר י מ ל

באַלטשע, האָסט געטון אַ מיאוסע זאַך! האָסט דיר צוגענומען דעם גאַנצן פּעספּער און אים אַליין אויפגעגעסן: אַזוי טוט נאָר אַ שלעכט קינד, אַ נאַשער. אַ גוט מיידעלע עסט נישט אַלץ אַליין אויף; אַז מען גיט איר עפּיס טיילט זי זיך מיט אירע חברטעס, האָסט אַליין אַלץ אויפגעגעסן, דעריבער האָבן דיך אַלע פֿיינט,

אַלע זענען מיט דיר ברוגז און איך אויך... אַפּ

באַלטשע

קוקט זיך אַרום אַ ווילדע דערשטוינט

איך וויל נישט זיין אַליין! רופֿט באָבעשי! מרימל! שרהלע!.. איך וועל דערציילן דער מאַמען!.. באָבעשי!.. לויפֿט צו דער טיר, רייסט זי, קאָן אָבער נישט עפֿנען און רופֿט מיט אַ געוויין מרימל!... שרהלע!... איך וועל אייך אַלץ צעברעכן... און שוין!...

כאַפּט פֿון טיש זייערע קייבערלעך מיטן ני=נעציג, צעשיט זיי איבער דער פּאָד-לאָגע און טרעט פֿאַר כעס אַלץ מיט די פֿיס. פּלוצים אָבער, טוט זי אַ פֿאַרחי-טאָקטן געשריי אין פֿאַלטשאָוועק אויף דער פּאָדלאָגע

מלכה

קומט צולויפֿן אַ דערשראָקענע

זאָל מיר גאָט העלפֿן! באַלטשע קרוין! וואָס איז דיר?!...

באַלטשע

מיין פֿוס!.. מיין פֿוס!... מיין פֿוס!... זיי האָבן מיך צעשטאָכן!...

מלכה

באַטראַכט דאָס פּיסל פֿונם קינד און זעט אַרויס אַ גראָבע נאָדל פֿונם שיכל

זאָל מיר גאָט העלפֿן! זעסטו, קינד. אַזאַ גראָבע נאָדל געשטעקט! האָסטו באַדאַרפֿט אַלץ צעוואַרפֿן? זאָל מיר גאָט העלפֿן! ער האָט דיך געשטראָפֿט...

באַלטשע

כ׳וויל נישט גאָט זאָל שטראָפֿן!...

מלכה

אָ, קינד, אים קאָן מען קיין דעה נישט זאָגן. וואָס ער וויל טוט ער. זאָל מיר אַזוי גאָט העלפֿן!...

באַלטשע

איך וויל נישט!..

מ ל כ ה

ציִ דו וויִלסט, ציִ גייִן, וועט ער ביי דיִר נישט פרעגן.

ב אַ ל ט ש ע

שריים

ס'טוט ווי... ס'טוט ווייִ!...

מ ל כ ה

קיין סכנה, קיִנד! קיין סכנה! זאָל מיִר גאָט אַזוי העלפן!... איִך האָב מיִר שוין אַ מאָל אַ פוס צעבראָכן, פונדעסטוועגן האָט זיִך אַלץ צוזאַמענגעוואַקסן און אויסגעהיילט. זאָל מיִר גאָט אַזוי העלפן!..

ב אַ ל ט ש ע

אַ דאגה מיִר די באָבעשיִס פיִס... מיינער טוט מער וויי...

מ ל כ ה

מיט פאַרדראָס

אַזוי גאָר? דער באָבעשיִס פוס איִז ביי דיר גאָרנישט? ביִזט אָן אַ האַרץ, קינד, זאָל מיִר אַזוי גאָט העלפן אָז אַ האַרץ וויִל גיין

ב אַ ל ט ש ע

שויים

כ'וויִל ניִשט די באָבעשי זאָל גייִן!

מ ל כ ה

איך וועל שיקן די דיִנסט.

ב אַ ל ט ש ע

זאָל קומען די מאַמעשי!... איִך וויִל די מאַמעשי!...

מ ל כ ה

די מאַמעשי איִז, דוכט מיִר, אַהעקגעגאַנגען. אויב זי איִז שוין צוריִקגעקומען וועל איך זי שיִקן. אָ

מ י ר ל

אינן הוט און אין מאנטל לויפט אריין א דערשראָקענע

ווײ איז מיר! וואָס איז געשען?

ב אַ ל ט ש ע

באַכט געהאלטן

מאַמע! מאַמע!... מרימל און שרהלע האָבן מיר דורכגעשטאָכן דעם פוס!..

[redacted]

דורכגעשטאָכן!.. דעם פוס!... ווו? פאַרוואָס? ווײז, קינד, ווײ׳ן!

ב אַ ל ט ש ע

— מיט אַ גראָבער נאָדל...

[redacted]

א צערודערטע

ווי אַזוי? ווײז!.. שונאים, שונאים, אַ סכנה דאָס קינד מיט זיי צולאָזן!... ליגט אַוועק באַלטשען אויף דער קאַנאַפּקע, און ווײל איר אויסטון דעם שיך

ב אַ ל ט ש ע

זיך ווארפנדיק

איך ווײל ניש... איך ווײל נישט אויסטון!...

מ י ר ל

מלאך מײַנער, מען מוז, מען דאַרף. איך ווײל זען די וווּנד, עפּיס טון דערצו, עפּיס צולײגן. רופט זלאַטעו!.. זלאַטע!.. קום נאָר, זלאַטע!..

ז ל אַ ט ע

קומט אריין

די מאַדאַם האָט מיך גערופן?

מירל

יאָ, זלאַטע קרוין, וואָס איז דאָ געשען מיט מיין קינד? זאָג, איך בעט דיך, זיי האָבן איר דורכגעשטאָכן דעם פוס, די מיידן, איז דאָס אמת? ווי איז מיר! איז דאָס מעגלעך? אייגן בלוט און פלייש!...

זלאַטע

קוקט צו באַלטשען מיט א שמייכל

אודאי, אמת.

מירל

אמת זאָגסטו? האָסט אַליין געזען? דערצייל, וויַ ווי אַזוי?

זלאַטע

אַליין האָב איך נישט געזען, נאָר מסתמא, אַז דאָס קינד זאָגט, — איז דאָס אמת. אַ קינד זאָגט קיין ליגן נישט...

מירל

שונאים!.. שונאים!.. אייגן בלוט און פלייש!.. ווי איז מיר; זי לאָזט זיך דאָס שיכל נישט אויסטון, ס'פיסל איז אודאי אָנגעשוואָלן... לאָז, מלאך מיינער! איך וועל פרוּוון אויסטון. חיל

איר אויסטון דאָס שיכל

באַלטשע

לאָזט נישט און האַרפּט זיך

כ'וויל נישט אויסטון!... כ'וויל נישט!.. ס'טוט ויי!... ס'טוט וויי!..

מירל

ווי, אוצר מיינער? באַלטשע קרוין, ווו? וויַז דער מאַמעשי.

באַלטשע

מיט א שוואך קול

דאָ אויבן, דאָ ביים האַרץ. ביים ביינעלע.

ז ל אַ ט ע

זעס, ווי בלייך זי איז געוואָרן!.. מוז זיך האָבן דעס מאָגן פאַרדאָרבן....

מ י ר ל

ווייי איז מיר! אַ שווייס האָט זי אַזש באַדעקט!... זלאַטע, גע־שווינד! טראָג אַריין דאָס קינד אין שלאָף־צימער און לויף נאָך אַ דאָקטער... מיין קינד איז פאַרביי... אייל זיך צו... לויף!... (זלאַטע טוט וואָס זי ווייסט) מרימל!... שרהלע!... ווו זיינען זיי די מיידן ?!.. ווו זיינען זיי ?.. (וויינענדיק היסטעריש) שונאים!... שונאים!.. איך װעל זיי אַרויסיאָגן!.. אַרויסיאָגן ווי די הינט!..

פ אָ ר ה אַ נ ג

צווייטער אַקט.

אַ בעל-הבתישער כאַלאַן בײַ נחום כאַפּאַז אין דער וווינונג.— נחום זיצט בײַ אַ ביורקע נעבן פענסטער. פאַר אים ליגן בײַ גרויסע האַנדלס-ביכער, אַ רעכנברעטל און אַ גאַנצער פּאַק פּאַפּירן. מירל זיצט אויף אַ קאַנאַפּקע און ניט אַ היטעלע פאַר באַלטשעס ליאַלקע. אויף אַ דיוואַן אין מיטן צימער זיצט באַלטשע און פּאָרעט זיך מיט איר ליאַלקע. אַרום איר ליגן צעוואָרפן אין אומאָרדנונג כלערליי קינדער-שפּילעכלעך.

נחום

קוקט אין די פּאַפּירן און קײַקלט די רעדלעך אויפן רעכנברעטל

צוויי טויזנט זיבן הונדערט פינף און צוואַנציק — גרינשפּאַן פינף און צוואַנציק טויזנט — פינקעלמאַן. טויזנט צוויי הונדערט דרייסיק פינף — ביים כראַביע... און וווּ זיינען אַהינגעקומען נאָך טויזנט פיר הונדערט פופציק זיבן? זוכט אין די ביכער

מירל

ווייז, באַלטשע קרוין, ווייז אַהער די ליאַלקע. מיר וועלן איר אָנמעסטן ס'היטעלע...

באַלטשע

ניין, מען דאַרף ניט...

מירל

יאָ, מלאך, מען דאַרף די ליאַלקע וועט זיין שען. צאַצאַ!...

באַלטשע

מען דאַרף ניטט...

מ י ר ל

קום, אוצר קליינער, קום, לעבן מיינס, קום. מען וועט אָנמעסטן...

טוט אָן ס׳היטעלע בײַ זיך אויפֿן פֿינגער און חײַזט פֿון ווײַטן אוי, ווי שען!... אוי, ווי שען!...

ב אַ ל ט ש ע

אויפגערעגט

מען דאַרף נישט!.. מען דאַרף נישט ס׳היטעלע!.. איך וויל נישט...

מ י ר ל

גײט צו צו באַלטשען, נעמט זי אויף די הענט, קישט זי, און וויל זי צוטראָגן צו דער קאָנאַפּקע

ב אָ ל ט ש ע

שלאָגט זי, חאַרפּט מיט די פיס און מאַכט געוואַלדן

כ׳וויל נישט!.. כ׳וויל נישט!.. כ׳וויל נישט!..

נ ח ו ם

טאָמער וואָלסטו אַביסל איינגעשטילט דאָס קינד, מירעלע. איך האָב מיך שוין דרײַ מאָל טועה געווען.

מ י ר ל

צו באַלטשען

ש—ש—שאָ... מאַטעשי אין בייז... ש—ש—ש... *זעצט זי אַוועק*

געבן זיך

ב אָ ל ט ש ע

בלײַבט אַ ווײַלע רויק, און קוקט צום פֿאָטער. בעת מירל מעסט אָן דער ליאַלקע דאָס היטעלע

נ ח ו ם

רעכנט

נאָכאַמאָל: ביים כראַביע... ביים כראַביע... ביים כראַביע, האָבן

מיר געזאָגט: טויזנט צוויי הונדערט דרייסיק פינף. קוקט אין די ביכער יאָ, ס'שטימט. איצט, צוויי טויזנט זיבן הונדערט... זיבן הונדערט... זיבן הונדערט מיט... פינף... קוקט אין די ביכער

באַלטשע

ווייזט אויף דעם טאַטערס פּאַפּירן

מאַמעשי, וואָס איז דאָס?

מירל

בריוועלעך, קינד, בריוועלעך.

באַלטשע

ב'טאַטע'ס בריוועלעך?...

מירל

יאָ קרוין, יאָ, לעבן...

באַלטשע

ווייזט אויף די ביכער

און דאָס, דאָ?

מירל

אַרבעטנדיק ביי דער ליאַלקע

ביכעלעך, קעצעלע, ביכעלעך.

באַלטשע

דעם טאַטעשיס ביכעלעך?

מירל

יאָ, אוצר מיינער, יאָ; דעם טאַטעשיס; דעם טאַטעשיס...

באַלטשע

ווייזט אויפן רעכנברעטל

און דאָס דאָ, וואָס איז?

מירל

וואָס? קרוין מיינע, וואָס!

באַלטשע

(ווײַזט צום רעטנבערטל)

דאָס, דאָרט ביים טאַטעשי!...

מירל

רעדעלעך, קינד, רעדעלעך.

באַלטשע

רעדעלעך?..

מירל

יאָ, אוצר, יאָ...

באַלטשע

איך וויל די רעדעלעך.

מירל

(צו נחומען)

נחומש: קרוין, געב דעם קינד דאָס רעטנבערטל, זאָל זי זיך שפּילן.

נחום

איך ברויך עס אָבער צו די רעכענונגען.

מירל

ווידער אַן עסק. ס'קינד וויל זיך אָבער שפּילן.

נחום

(אַביסל אומצופרידן גיט איר דאָס בערטל)

נאַ, קאָסטק, נאַ. אָבער זיך שטיל אײַן שפּיל דיך.

באַלטשע

די בריוועלעך אויך!.. די בריוועלעך וויל איך!..

נ ח ו ם

דערשראָקענער

ניין, קינד, נישט מעגלעך... מע טאָר נישט...

ב אַ ל ט ש ע

מאַכט גוואַלדן

די בריוועלעך!.. איך וויל די בריוועלעך!..

מ י ר ל

צו נחומען

געב איר דאָרט אַ שטיקל פּאַפּיר. פּייניג נישט דאָס קינד, נחום...

ב אַ ל ט ש ע

כ׳וויל נישט פּאַפּיר!.. בריוועלעך!.. בריוועלעך... און די ביכע-
לעך... איך וויל ביכעלעך...

נ ח ו ם

שפּרינגט אויף פֿון אָרט א דערציטערטער

נישט מעגלעך, מירעלע, נישט מעגלעך!.. ס׳איז וועקסלען...
רעכנונגען... אונזער גאַנץ פֿאַרמעגן איז דאָ!..

מ י ר ל

נעמט אַוועק באַלטשען פֿון דער ביורקע

מען טאָר נישט, אוצר, מען טאָר נישט.

ב אַ ל ט ש ע

וואַרפֿט זיך און שלאָגט זי!

איך וויל בריוועלעך! . ביכעלעך!..

מ י ר ל

ווײַזט איר די ליאַלקע מיטן היטעלע

אָט, זע, ווי שען די ליאַלקע איז. אוי, ווי שען!.. ווי שען!..

ב אַ ל ט ש ע

מאַכט גוואַלדן און טופּעט מיט די פֿיס פֿאַר כעס

איך וויל נישט די ליאַלקע!.. ביכעלעך!.. בריוועלעך!..

מ י ר ל

שטופּט איר די ליאַלקע אין פּנים אַריין

אָט, זע די ליאַלקע, ווי אַרטיק זי איז... אוי, ווי שײן!.. אוי, ווי שײן!..

ב אַ ל ט ש ע

כאַפּט די ליאַלקע, האַרגעט זי מיט כּעס אָן דר׳ערד און צוברעכט זי!

מ י ר ל

גאָט איז מיט דיר, קינד! זע, וואָס דו האסט געטון? צעבראָכן די נייע ליאַלקע.. אַזאַ שײנע ליאַלקע...

ב אַ ל ט ש ע

טופּעט מיט די פיס און שלאָגט זי

שלעכטע מוידן!.. שלעכטע מויד!.. בריוועלעך, וויל איך!.. ביכעלעך!

מ י ר ל

צו נ ח ו ם

נחומשי, אפשר וואָלסטו איר דאָך געגעבן די ביכער זיך צו שפּילן? זע, ווי זי פּייניקט זיך נעבעך, דאָס אָרעמע קינד...

נ ח ו ם

צעדרייטערהייט

נישט מעגלעך, מירעלע! איך קאָן נישט... איך טאָר נישט!..

מ י ר ל

בכן, זאָל זיך דאָס קינד פּייניקן? זע, ווי זי זעט נעבעך אויס. הויט און ביין איז זי דאָך.

נ ח ו ם

אפשר קאָנסטו זי מיט עפּיס אַנדערש פאַרשפּילן? ס׳איז דאָך נישט מעגלעך, מירעלע. איך קאָן נישט, איך טאָר נישט..

פאַרשפּיל זי מיט עפּיס אַנדערש...

באַלטשע

חײנס

ניין עפּיס אַנדערש!.. ביכעלעך!.. בריוועלעך!..

מירל

צו נחומען מיט פּאַרדראָס

ווילסט דוקא דאָס קינד זאָל נאָכאַמאָל ווערן קראַנק? נאָך ווייניק געהאַט מיט איר צו טון דריי וואָכן צייט?.. כאַפּט די ביכער דער־לאַנגט זיי באַלטשען נאַ, אוצר מיינער, נאַ. שפּיל דיך.

באַלטשע

די בריוועלעך אויך... איך וויל...

נחום

דערשראָקן און אימפּאַטיש

אָבער, מירעלע!..

מירל

צו נחומען

אַן עסק האָב איך מיט די סמאַטעס: דאָס קינד איז מיר ביכער...

נחום

צו באַלטשען

אָבער זאָלסט נישט צערייסן, קעצעלע, מען טאָר נישט צערייסן...

באַלטשע

– איך וועל יאָ צערייסן...

נחום

ניין, קינדעלע, מען טאָר נישט!..

באַלטשע

איך וויל צערייסן!.. איך וויל!.. עפּנט אַ בוך און נעמט רייסן בלעטער

נחום

א פארציטערטער כאפט ארויס ביי באלטשען די ביכער

ווי די זעסט מיך לעבן, מירעלע. איך קאָן נישט... איך טאָר נישט...

באַלטשע

אויסער זיך

מיינע ביכעלעך!.. מיינע ביכעלעך!.. לויפט צו צום פאָטער און שלאָגט אים

נחום

קעצעלע, די ביכער טאָר מען נישט —

באַלטשע

טופעט מיט די פיסלעך

מען מעג!.. מען מעג!.. לויפט צו צו די פאַפירן, כאַפּט איינס און צע־ ריסט עס פאר כעס

נחום

שרייט פארצווייפלט

באַלטשע! קינד! וואָס טוסטו? כאַפּט איר ארויס די שטיקלעך פון האַנט

באַלטשע

דערשרעקט זיך, לויפט צו די מוטער מיט א געוויין

מירל

גאָט איז מיט דיר, שריי נישט אַזוי, נחום; זע, ווי דאָס קינד איז בלייך געוואָרן פון שרעק. טוליעט באַלטשען צו זיך

נחום

נערוועז

נאַ, זע!.. צעריסן אַ וועקסל... דעם כראַביעס וועקסל... און גראָד די חתימה אויסגעריסן... צוועלף טויזנט רובל קאַפּוט!.. האַרפט זיך די ערשטע אויף א שטול און קאָן צווישן גיידע הענט נישט מעג־

לעך... ניִשט מעגלעך... פּויזע

מ י ר ל

צו נחומען

ביִזט קוים איין טאָג איִן דעְרהיים און דיִ הויבסט זיִך שוין אָן אויפצורעגן. וואָס זאָל איִך זאָגן? שוין דריי טעג, ווי מיִר האָבן דיִ שיינע פירות אַרויסגעוואָרפן, ביִן איִך דיִ גאַנצע צייט נעבן קיִנד און האָב ניִשט קיין רו: ניִשט ביי טאָג און ניִשט ביי נאַכט. זי פאַרמאַטערט מיִך ממש.

נ ח ו ם

זיִפצט

יאָ, ס'איז גוט, אַז מ'האָט ניִשט מיִר אויפן קאָפּ, ווי דאָס... אָבער איִנגאַנצן זיִך אָפּגעבן מיט איִר, איִז ניִשט מעגלעך, מיִרעלע. איִך קאָן ניִשט, איִך טאָר ניִשט...

ב אָ ל ט ש ע

מיִט געוויין

איִך וויִל צוִ מרימלען... איִך וויִל צו שרהלען...

נ ח ו ם

שפּריִנגט אויף פון אָרט

אָט האָסטו אַ נייעם פּזמון!..

מ י ר ל

אַ דערשראָקענע

גאָט איז מיט דיר, קינד מיינס! זיי האָבן דיך אַזוי געפּייניגט!

ב אָ ל ט ש ע

חיינס

ניין, ניִשט געפּייניגט... איך וויל...

מ י ר ל

סוליעט זי!

שו איך נישט אַלץ אַזוי גוט ווי זיי? אוצר מיינער...

באַלטשע

וויין, עלגט זיך

גיין...

מירל

ווילסט אפשר גיין שפּאַצירן, מלאכל טייערס?

באַלטשע

איך וויל צו מרימלען... איך וויל צו שרהלען...

נחום

הער, קעצעלע, מרימל און שרהלע זיינען שלעכטע מיידן; זיי פייניקן דיך; זיי האָבן דיך פיינט...

באַלטשע

נישט קיין שלעכטע מיידן... דער טאַטעשי איז אַ שלעכטער!..

נחום

לאַכט

אָ, קעצעלע מיינס! אוצרל! איך, אַ שלעכטער? *נעמט זי אַרום און הייבט זי קושן*

באַלטשע

שטויסט אים אָפּ

ניין, קושן!.. טאַטעשי האָט אַ באָרד, ס׳שטעכט!..

מירל

מיט פאַרחורך צו באַלטשען

אַ שענעם דרך־ארץ האָסטו פאַר דיין טאַטעשי!.. נישט שיין, באַלטשעניו; מוזסט אים אָן יסורים.

באַלטשע

וויינט

איך וויל צו מרימלען!.. צו שרהלען!..

נ ח ו ם

מיט אומגעדולד

איך וויל נישט דו זאָלסט זיך מיט זיי שפּילן, זיי זענען נישט קיין גוטע, זיי טוען דיר שלעכטס...

ב אַ ל ט ש ע

זיי טוען נישט שלעכטס...

מ י ר ל

א פֿאַרצווייפֿלטע

אָבער, קינדישי, אוצר מייַנער, האָסט דאָך אַליין דערציילט? האָסט זיך דאָך אַליין באַקלאָגט, אַז זיי פּייַניקן דיך?..

ב אַ ל ט ש ע

זיך פּיעסטשענדיק

כ'האָב נישט דערציילט!..

מ י ר ל

זיי האָבן דיך געשטאָכן מיט נאָדלען! דיך געצוווּנגען צו עסן מער, ווי מען דאַרף! דיך קראַנק געמאַכט!.. דו האָסט אַליין דערציילט...

ב אַ ל ט ש ע

זיי האָבן נישט געשטאָכן...

נ ח ו ם

האַרט

האָסטו געזאָגט ליגענס?..

ב אַ ל ט ש ע

ניין... איך בין געוועזן ברוגז... איך וויל צו מרימלען!.. איך וויל צו שרהלען... חייגט

נחום

נערוועז

דערגיי מיט איר אַ טאָלק... זעצט זיך אוועק מיט פּאַרדראָס, און לאָזט הערן אַ פּאָר טיפע זיפצן

מירל

נאָך אַ קורצער פּויזע

ווער ווייסט, נחומל, צי מיר זיינען ניט געווען אַביסל צו איי־בעראיילט מיט די צוויי אָרימע יתומות געבאַך...

נחום

העפטיק

איך ווייס פון גאָרניט. אַז דו האָסט געטון, מסתמא האָסטו געוווּסט, וואָס דו טוסט..

מירל

מיט אַ געבראָכן קול

איך האָב געטון... גלויב מיר, אַז דער קאָפּ איז מיר געווען פאַרדרייט. כ'האָב דערזען דאָס קינד קראַנק, האָב איך גאָר ניט געוווּסט, וואָס מיט מיר טוט זיך... הייבט שטיל

נחום

צו זיך אליין

דערגיי מיט זיי אַ טאָלק...

זלאַטע

קומט אריין

דער מאַדאַמפּשיס ברודער איז געקומען צופאָרן: הער פּינקוס.

מירל

שפּרינגט אויף

פּינקוס! ווו איז ער? פאַרוואָס קומט ער נישט אַריין? גאָט צליין האָט מיר אים צוגעשיקט! לויפט צו דער טיר

זלאטע

אָ

מירל

פּינקוס! אוי, ווי צופרידן איך בין, וואָס דו ביזט געקומען! איך האָב דיר היינט טאַקע געוואָלט שרייבן.

פינקוס

קומט אריין. גאנץ קאַלט

ס'פרייט מיך זייער...

נחום

שטייט אויף פון אָרט און בלייבט שטיין אומבאַהאָלפן

מירל

פאַרוואָס עפּיס אַזוי קאַלט, פּינקוס?!

נחום

וואָס איז געשען, שוואָגער? קלערט אונז אויף.

פינקוס

אין זעלבן טאָן

כ'וועל עס מאַכן בקיצור. איך בין געקומען נעמען צו מיר די צוויי אומגליקלעכע יתומות פון אונזער פאַרשטאָרבענער שוועסטער. איך בין אַ פּראָסטער אַרבעטער, און האָרעווע מיטן ביטערן שווייס צו פאַרדינען מיין שטיקל ברויט, נאָר מיט וואָס איך וועל קאָנען, וועל איך מיך מיט זיי טיילן. אונזער שוועסטער עליה־השלום, האָט מיט אונז דאָס זעלבע געטון, ווען מיר זיינען געווען קליין...

מירל

צווישן מיר און די קינדער איז פאָרגעקומען אַ שטיקל מיס־פאַרשטענדניש, און וואָס איך בין ניט שולדיק און זיי אפילו אויך ניט...

פ י נ ק ו ס

איך ווייס אַלץ.

~~[illegible]~~

מעשה קינדישקײט.

—

פ י נ ק ו ס

די מאַמע זאָל לעבן, האָט מיר פון אַלץ געניי געשריבן. אויך פון שלמהלען האָב איך װעגן דעם אַ לאַנגען בריװ געקריגן. אָרימע יתומות! זייער מאַמע זאָל פון קבר אויפשטיין און זען, ווי זיי ווערן באַהאַנדלט פון אייגן בלוט און פלייש, וואָלט זי אַ צווייט-מאָל געשטאָרבן.

—

מ י ר ל

גלויב מיר, ברודערשי, איך בין זיי נישט קיין שונא. כהאָב תמיד געטראַכט פאַר זיי, אַ תכלית. דאָ איז פאָרגעקומען בלויז אַ מיספּערשטענדניש...

פ י נ ק ו ס

מיספערשטענדניש אַהין, מיספערשטענדניש אַהער. איך בין אַן אַרבעטער, אַ פּראָסטער חי-וקים. איך ווייס נישט פון קיין חכמות און פון קיין הינטער-שיסלעך. ביי מיר — וואָס אויפן לונג איז אויפן צונג. מירל, ביזט פאַרבלענדט! אויס מענטש ביזטו געוואָרן, מירל! אַ שטיק טייג; אַ צאַפּל-מענטשעלע און די הענט פון דיין זעקסיעריק טעכטערל! ווי זי ציט דאָס שטריקל, אַזוי טאַנצט דו... און לגבי די אומגליקלעכע צוויי יתומות ביזטו גאָר אינגאַנצן אין אַ שטיין פאַרוואַנדלט געוואָרן, אין אַ האַרטן, קאַלטן שטיין. אַ שפּילעכל האָסטו פון זיי געמאַכט פאַר דיין טעכטערל, וואָס דו אַליין האָסט פאַרצויגן, פאַרדאָרבן... געמאַכט פאַר אַ חיה-רעה...— אָבער, וואָס טויגן די איבעריקע טענות: וו זיינען די צוויי יתומות?

מ י ר ל

זיצט דעם קאָפּ אַראָפּגעלאָזן, ספּנים באַהאַלטן אין אירע הענט, צוגעטוליעט צו איר

נחום

אומבאַהאָלפן

די קינדער זיינען ביי דער מומע דבורה. מיר האָבן אין זין געהאַט צושיקן זיי צוריקצורופן איידער דו ביזט אָנגעקומען.

פּינקוס

אויפגערעגט

ביי דער מומע דבורה?! ביי דער אומגליקלעכער אַלמנה, וואָס האָט קוים אַ טאָג איבערצוקומען?! אוי, מירל! מירל...

נחום

איך וועל אָנקלונגען, כוועל שיקן זי רופן...

פּינקוס

נישט נויטיק. איך וועל שוין אַליין שיקן. איך האָב אינם גאַנצן טומל נאָך אפילו די [illegible] נישט געזען; זי צומאָל נישט באַגריסט אַפּ

מירל

פאַלט נחומען אויפן האַלדז און ברעכט אויס אין אַ געוויין

נחום, נחום, איך האָב מורא, אַז פּינקוס איז גערעכט: אונזער שוואַכקייט צו באַלטשן האָט אונז ווילד געמאַכט... איבערהויפּט מיך... פאַרגעסן האָב איך מיינע התחייבותן צו מיין פאַרשטאָרבענער שוועסטער און צו אירע אומגליקלעכע יתומות נעבאַך... זי האָט מיך אויפגעצויגן מיט איר שוויס, מיט איר פּראַצע... אָרימע יתומות! ווי איך האָב זיי נעבאַך בחנם געפּייניקט!.. און דער שטאַרקסטער עדות קעגן מיר איז באַלטשע אַליין.

נחום

טרייסט דיך, קינד, ס'איז נאָך נישט צו שפּעט: דער פעלער קאָן נאָך פאַרבעסערט ווערן. מען וועט פּרווון פּועלן ביי פּינקוסן, ער זאָל די מיידלעך אויף ווייטער ביי אונז לאָזן.

באַלטשע

חאַט האָט די גאַנצע צײַט זיך אויפמערקזאַם צוגעהערט צום געשפּרעך

יאָ, מאַמעשי, זאָלן מרימל און שרהלע דאָ בלייבן, איך וויל נישט דער בייזער פעטער זאָל זיי צונעמען. זיי וועלן מאַכן אַ קליידעלע פאַר מיין ליאַלקע.

פּינקוס

קומט צוריק. בלײַבט שטיין אויף דער שוועל און רעדט אַרויס אין קאָרידאָר אַרײַן

קומט, קינדערלעך, קומט אַרײַן נחום און מירל בלײַבן ווי פאַרשטיינערט

האָט קיין מורא נישט. איך בין מיט אייך דאָ! מרימל און שרהלע

קומען אַרײַן און בלײַבן שטיין אַבדרייכט בײַ דער טיר

באַלטשע

זײַ באַמערקנדיק

מרימל! שרהלע! אָ, ווי גוט!.. איר זאָלט נישט אַוועקפאָרן. מיר וועלן זיך שפּילן, איר וועט מאַכן קליידלעך פאַר מיין ליאַלקע, יאָ, מרימל? יאָ, שרהלע? איר וועט בלײַבן?.. נישט?...

פּינקוס

שטרענג

ניין, באַלטשע, מרימל און שרהלע פאָרן מיט מיר. דו ביזט אַ שלעכט קינד; האָסט זיי אָנגעטון צרות.

באַלטשע

וויינט

ניין, נישט איך! די מאַמעשי!

פּינקוס

אין זעלבן כאַן

ווייל דו האָסט זיך אויף זיי באַקלאָגט... דערציילט דער מאַמעשי ליגנס. באַלטשע רוקט זיך אָפּ אָן אַ זײַט און בלײַבט

מירל

באַהערשט זיך

מרימל! שרהלע! באַלטשע איז געדעכט; איך בין די שולדיקע און איך בעט אייך, איר זאָלט מיר מוחל זיין. סאיז אַ פּיצל קינד, און זי דאַרף נישט ליידן פאַר מיינע זינד. טוט איר צו ליב, וואָס זי בעט ביי אייך און בלייבט ביי אונז. שוין דריי טעג, ווי זי הערט נישט אויף יעדן אויגנבליק אייך צו דערמאָנען און צו בעטן, מען זאָל זי צו אייך פירן — בלייבט, קינדערלעך; און טאָמער האָב איך אייך נישט ווילנדיק שלעכט באַהאַנדלט, וועל איך זיך באַמיִען פון היינט אָן, אייך אַלץ צו פאַרגיטיקן...

מ ר י ר ל

גערירט

מומעשי... איך ווייס נישט... איך האָב מורא...

מ י ר ל

ווי? מורא? פאַרוואָס דען? באַלטשע זאָל אייך נישט פייניקן? איך וועל דאָס נישט צולאָזן. זי זאָל זיך אויף אייך נישט באַקלאָגן? איך וועל זי נישט האָרכן... איך שווער אייך.

ש ר ה ל ע

מימעשי, מיר ווייסן גאָרנישט, ווי דער פעטער פּינקוס וועט זאָגן, אַזוי וועלן מיר טון צום פּינקוסן ביי זער מענבאַרקע און הייבט צו אים אויף „ניין"

פּ י נ ק ו ס

בחנם דיין בעטן, מירעלע. דיינע גוטע רייד קומען אַביסל צו שפּעט. דו פאַרשפּרעכסט אַ זאַך, וואָס דו ביזט נישט בכוח מקיים צו זיין. ביזט צו שוואַך אַנטקייגן דיין זעקס-יעריקער טאָכטער. זי הערשט איבער דיר אַצונד און וועט אויך ווייטער איבער דיר הערשן. ניין, שוועסטער, זאָג נישט צו דאָס, וואָס דו ביזט נישט בכוח צו האַלטן.

מ י ר ל

איך שווער דיר, פּינקוס לעב, אַז איך מיין עס גאַנץ ערנסט!

זייער אַוועקפֿאָרן צורייסט מיר דאָס האַרץ. צו די מיידלעך
מרימל קרוין, שרהלע, איך באַשווער אייך, טוט מיר צוליב און
בלייבט! זייט מיר מוחל; מיט טרערן אין די אויגן בעט איך
מיך ביי אייך... ליגט צוזאמען די הענט אין הייגט

מירל מרימל
גערדט
מומעשי... מיר זיינען נישט ברוגז... מיר ווינטשן דער מומעשי קיין
שלעכטס...

שרהלע
הערציק
ווי דער פעטער פינקוס וועט זאָגן, אַזוי וועלן מיר טון; מיר
ווייסן גאָרנישט שטיל צו פינקוסן אים צוענדיק ביי דער מענארקע זאָל
דער פעטערשי זאָגן — ניין.

קוס
איך בין אַ פראָסטער אַרבעטער און ווייס נישט פון קיין הינ.
טערשיסעלעך. אַז איך זאָג אַ וואָרט, איז עס אַ וואָרט. זאָג איך
יאָ — איז יאָ; און זאָג איך ניין — איז ניין. צו די מיידלעך
קינדער מאַכט גרייט אייערע זאַכן: איר פאָרט מיט מיר ביידע
מיידלעך גייען אפ

מירל
סהעלפט אַלזאָ נישט, קיין ווייגען אויך. זעצט זיך אוועק אויף א שטול
און ערטעפסט און לאָזט הערן א טיפן זיפץ

נחום
אומדרייכט
און אפשר, שוואָגער, וועסטו דאָך אַביסל ווייכער. א מענטש
איז דאָך קיין מלאך נישט...

פינקוס
מיט דיר וויל איך איבגאַנצן נישט ריידן: ביזט נישט קיין

מאַנסביל, נחום. אַ ייִדענע ביזטו; אַ ווייך־האַרציקע ייִדענע...

מ י ר ל

צו באַלטשען

באַלטשעניו קרוין, זעה, כרימל און שרהלע פאָרן אַוועק, וועסט זיי שוין מער ניט זען.

ב אַ ל ט ש ע

חאַפּט זיך אַנידער אויף דער ערד טרייסלט פאַר כּעס מיט די פיס און שרייט

ניין... איך וויל נישט... זאָלן זיי בלייבן! זאָלן זיי מיט מיר אין פּאַרק אַריין! איך וויל זיך מיט זיי שפּילן! און אויב זיי פאָרן אַוועק זיינען זיי שלעכטע מיידן!.. איך וועל צערייסן זייערע בילער, איך וועל צעשיסן זייערע זאַכן, איך וועל דערציילן דעם טאַטעשי, וועט ער זיי אַרויסטרייבן אַזוי ווי מיר און זיי וועלן וויינען, און — שוין!..

פ י נ ק ו ס

חאַפּט איז די גאַנצע צייט געשטאַנען מיט די הענט פאַרלייגט און זי אויסגעהערט

אַ ליבע נשמה!.. אַ דימאַנטן האַרץ, ממש!.. קאָן מען נישט קריגן חשק צו לעבן תמיד נעבן אַזאַ מלאך? צו דער קעכער, איראָניש מיין ליב קינד, מרימל. און שרהלע וועלן דאָ נישט בלייבן. דיין טאַטעשי וועט זיי מער נישט אַרויסטרייבן, און דו וועסט זיי שוין מער נישט זען וויינען!

ב אַ ל ט ש ע

ביזט אַ שלעכטער פעטער! טוט זיך צו אים אַ לאָז און סלאַנט אים

פ י נ ק ו ס

כאַפּט זי, הויבט זי אויף, דערלאַנגט איר אַ דריי — פיר פּעטשלעך

נאַ, נאַ, נאַ, אָט האָסטו, וואָס דיר קומט! זעצט זי מיט געוואַלט אַנידער אויף אַ שטול און האַלט איר צו די הענט

ב אַ ל ט ש ע

חאַפּט זיך און שרייט

מאַמעשי!.. טאַטעשי!..

נחום

אומבאַהאָלפֿן, לויפֿט צו און הילפֿט זי אויפֿקנעפּן

מירל

—

כאַפּט אָן פּינקוסן בײַ זײַן האַנט

פּינקוס, וואָס טוסטו?!

פּינקוס

קוקט א ווײַלע אויף זיי ביידע שפּאָטיש, מיט רחמנות און דערלאַנגט מירלען דאָס קינד

פֿאַרבלענדטע מוטער, דאָ האָסטו דײַן טאָכטער... בלייב מיר
געזונט! *קערט זיך אָפּ פֿון איר און ווענדט זיך צו נחומען* און דו, נחום,
געדענק. אַ דין וחשבון וועסטו אַמאָל אָפּגעבן פֿאַר דעם שלעכטס,
וואָס דו טוסט דײַן אייגן קינד!..

באַלטשע

רײַסט זיך אַרויס בײַ דער מוטער און גייט צו פּינקוסן

ביזט אַ שלעכטער פּעטער! נעמסט צו מרימלען און שרהלע
איך האָב דיך פֿײַנט, און מרימלען אויך!... און שרהלען אויך!.
איך וועל אייך שלאָגן!.. *כאַפּט פֿון דער ערד די ליאַלקע און וואַרפֿט*
פּינקוסן נאַ... דו זאָלסט שטאַרבן! און מרימל אויך!.. און שרהלע
אויך!.. און — שוין!..

מירל

א פֿאַרצווייפֿלטע לויפֿט צו צו באַלטשען און גיט איר עטלעכע פּעטשלעך איבער די הענט

מיט אויפֿרעגונג צו נחומען נחום,
נאַ, אָט האָסטו... נאַ!.. נאַ... נאַ...
עס קאָן אַזוי נישט בלייבן! עס טאָר אַזוי נישט בלייבן!.. צו
באַלטשען מיט צעבראָכנקייט מאַרש פֿון דאַנען!.. אין זײַן צימער גיי!..

באַלטשע

פֿאַרזונדערט

פֿאַרוואָס!

מ י ר ל

נערוועז

ווייל איך וויל. ווייל איך הייס!..

ב אַ ל ט ש ע

איך וויל זיין דאָ.. איך וויל...

מ י ר ל

ציטערט מיטן גאנצן קערפער

און — איך — וויל — נישט!.. גיי!.. טופעט מיט די פיס גיי, וואַג

איך!.. שטויסט זי אַפ פון זיך

נ ח ו ם

לויפט צו

מירעלע בארויק דיך... מירל..

מ י ר ל

נחום, נעם זי מיט געוואַלט און טראָג זי אַריין אין איר צימער!..

ב אַ ל ט ש ע

חאַפּט זיך אַנידער אויף דער ערד און שרייט

איך וויל זיין דאָ!.. איך וויל...

נ ח ו ם

קוועטשט זיך

מירעלע...

מ י ר ל

עס קאָן אַזוי נישט זיין, נחום! עס טאָר אַזוי נישט זיין!..

נ ח ו ם

נעמט באַלטשען מיט געוואַלט און טראָגט זי אַוועק

ב אַ ל ט ש ע

זיך ריסנדיק

פאַרוואָס!.. פאַרוואָס!..

מירל

אין געוואַלדיקער אויפרעגונג

ווייל איך ווײַל!.. ווייל איך הייס!..

נחום

מיט בײַלטשען אָפּ

פינקוס

וואָס האָט די גאַנצע צײַט געקוקט מיט ערנסט

ענדליך צום שכל געקומען!.. ענדלעך!.. *צו מירלען* זאָל זײַן גאָ

גוטער אָנהויב, שוועסטערל!..

מירל

מיט טרערן אין קול

גאָט, געב מיר כח אויף ווייטער!

פאַלט אָן כחות

פאָרהאַנג

WYDAWNICTWO „ALT-JUNG" WARSZAWA